

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bodolai László ügyvéd (**cím**) által képviselt I.rendű felperes neve (**I. rendű felperes címe**) I. rendű, II.rendű felperes neve (**II. rendű felperes címe**) II. rendű felpereseknek, a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda (**cím**, ügyintéző: dr. Szabados Gergő ügyvéd) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen jóhírnév megsértésének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. március 14. napján meghozott 65.P.21.402/2017/42. számú ítélete ellen az alperes részéről 43. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és az I. rendű felperes keresetét elutasítja. Az alperes I. rendű felperesnek teljesítendő perköltség fizetési kötelezettségét mellőzi, illetékfizetési kötelezettségét 36.000 (Harminchatezer) forintra leszállítja. Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 38.100 (Harmincnolcezer-száz) forint perköltséget és térítsen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására 36.000 (Harminchatezer) forint illetéket.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a feleket, hogy az I. rendű felperes 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 19.050 (Tizenkilencezer-ötven) forint, az alperes a II. rendű felperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására az államnak I. rendű felperes 48.000 (Negyvennyolcezer) forint, alperes 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes az ... ellenzéki párt vezető tisztségviselője, antikorrupciós politikát hirdető és képviselő politikus. II. rendű felperes I. rendű felperes édesapja, aki ... megyében agrárkamara elnöki tisztséget töltött be, továbbá a ... Zrt. igazgatósági tagja, a ... Zrt. felügyelő bizottsági tagja, ... Kft. vezető tisztviselője, ügyvezetője.

Az alperes által üzemeltetett ... televíziós csatorna ...-i ... című műsorában „**cikk címe**” címmel műsort tett közzé, ami ezen a napon ahu belföld rovatában is elérhetővé vált „**cikk címe**” címmel.

A cikk többek között az alábbi sorokat tartalmazza: „Háborognak a gazdák ... környékén, mert szerintük strómanokon keresztül vásárolják fel az állami földeket. Azt mondják: báró ... és üzlettársai járnak jól ezzel, a strómanjaik több száz milliós értékben licitálnak a területekre. A helyiek által csak zöld bárónak nevezett üzletember cégében vezető pozíciót tölt be **II. rendű felperes neve**, a megyei agrárkamara elnöke, **I. rendű felperes neve**, az ... antikorrupciós szóvivőjének édesapja. A ... által megszólaltatott gazdák szerint szerint ... néhány emberén keresztül nyert a földárveréseken...A gazdálkodó szerint nem titok, kik állnak emögött. „A környéken csak bárónak hívott ... és holdudvara áll megítélésünk szerint a földszerzések mögött.” - jelentette ki a férfi. A báró neve mellett pedig előkerül **II. rendű felperes neve** neve is, aki az ... antikorrupciós szóvivőjének, **I. rendű felperes nevének** az édesapja. Ő a megyei agrárkamara elnöke és báró ... üzlettársa. „Úgy gondolom, inkább a magánszemélyek közötti földvételeknél rúg labdába **II. rendű felperes neve**, hiszen ő a ... elnöke.” - közölte a gazda. Szerettük volna megszólaltatni az érintetteket, de senki sem akart válaszolni a kérdéseinkre. Megkérdeztük **I. rendű felperes** nevet is, hogy indít-e korrupciós vizsgálatot az ügyben, de erre nem kaptunk választ.”

A ... oldalon elérhető, ... napján közzétett műsorszámában az alperes a fentiekén túl az alábbiakat tette közzé: „A helyi gazdák által csak zöld bárónak nevezett ... érdekeltségében van a vidék egyik legnagyobb mezőgazdasági cége, a ...i Zrt., ahol az ...-politikus **I. rendű felperes neve** édesapja, **II. rendű felperes neve** vezető tisztségviselő, aki egyben a helyi agrárkamara elnöke...Úgy gondolom, inkább a magánszemélyek közötti földvételeknél rúg labdába **II. rendű felperes neve**, hiszen ő a ... elnöke, így a földadásvételi szerződések hatósági jóváhagyásában döntő szerepe van.”

I. és II. rendű felperések keresetükben annak megállapítását kérték, hogy alperes a napján a ... című műsorszámában, valamint az ahhoz kapcsolódó „**cikk címe**” címmel a ... oldalon megjelent médiatartalomban azt a valós tény, hogy **II. rendű felperes neve** tisztséget tölt be ... cégeiben, valamint a ... Megyei Agrárkamara elnöke, abban a hamis színben tüntette fel, hogy e tisztségével csalárd módon visszaélve, csalárd módon közreműködött a jogszabályok megkerülésével lebonyolított földvásárlásokban ... megyében, ezzel megsértette a II. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Azt a valós tény, hogy I. rendű felperes II. rendű felperes fia, abban a hamis színben tüntette fel, hogy családja révén ... holdudvarához tartozik, és családi kapcsolatait felhasználva segédkezett a jogszabályok megkerülésével lebonyolított földvásárlásokban ... megyében, ezzel megsértette I. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, megfelelő elégtétel adására kötelezését, felperesenként 300.000 forint sérelemdíjban és perköltségben történő marasztalását.

Alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Rámutatott, az I. rendű felperes országgyűlési képviselő, II. rendű felperes kamarai elnök. Közzereplőnek minősülnek, tágabb törési kötelezettséggel rendelkeznek. A riport tárgya közügy, az e körben megfogalmazott kritikát a felpereseknek tűrniük kell. A csatolt cégiratok azt támasztják alá, hogy a II. rendű felperes vezető tisztséget töltött be ... cégeiben, ezért az üzlettársának tekinthető. Vítatta, hogy a műsor II. rendű felperes földszerzésekben való közreműködését állította. II. rendű felperessel összefüggésben a gazdák nyilatkozatán és tényeken alapuló következtetést vont le, ami közmegegyezéséhez szorosan kapcsolódik. Ez alapján a nyilatkozó személy szabadon alakíthatta ki a véleményét, hogy labdába rúg ezen szerződéseknel.

Vitatta, hogy I. rendű felperessel összefüggésben a földmutyiban való részvétel, akár a ... holdudvarához tartozás tényét állította. Az I. rendű felperest nem érintettként, hanem az érintetteken túl kívánta megszólítani. A sérelemdíjat a jogsértés megtörténte megállapítása esetén is eltúlzottnak tartotta. Vitatta, hogy a felperesek tényleges hátrányt, sérelmet szenvedtek volna el. Hivatkozott **tanú1, tanú2** tanúk vallomására. Rámutatott, az etikai bizottsági eljárásban született határozatok bizonyítékul szolgálnak arra, hogy a II. rendű felperes a magánszemélyek közti szerződésben szerepet játszott mivel olyan földbizottsági eljárásokban működött közre, amelyek ...höz kapcsolódó földszerzések voltak.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette a felperesek jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát ...-i ... című adásban, illetve az ezt megjelenítő internetes tartalomban az alábbi közlésével:

Azt a való tény, hogy **II. rendű felperes neve** tisztséget tölt be ... cégeiben, illetve a ... Megyei Agrárkamara elnöke is volt, abban a hamis színben tüntette fel az adás, hogy e tisztségeivel visszaélve jogszabály megkerülésével lebonyolított földvásárlásában működött közre.

Továbbá azt a való tény, hogy **I. rendű felperes neve, II. rendű felperes neve** fia, abban a hamis színben tüntette fel, hogy ... holdudvarához tartozik és segédkezett jogszabálysértő módon lebonyolított földvásárlásokban.

Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 8 napon belüli számában a ... című műsornak és ennek internetes elérhetőségét is biztosítva az eredeti mellett közölje, míg a cikk elérhető, de minimum 12 hónapig az ítélet jogsértést megállapító részét, sajnálkozását kifejezve az okozott személyiségi jogsértés miatt. Továbbá fizessen meg 15 napon belül I. rendű felperesnek 200.000 forint, II. rendű felperesnek 300.000 forint sérelemdíjat és ezen összeg után 2017. március 28. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki kamatát és 20.000 forint, illetve 30.000 forint perköltséget áfával terhelten, továbbá 72.000 forint eljárási illetéket. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A kereset elbírálásánál felhívta a Pp. 164. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, a PK 14., 12. állásfoglalást, a Ptk. 2:42. §, 2:45. §, 2:44. §-át.

Rámutatott, a közlések II. rendű felperes vonatkozásában tartalmazzanak konkrét tényállításokat a vezető tisztségviselői mivoltára, illetve agrárkamara elnöki tisztségviselése vonatkozásában. Az adásban szereplő gazda nyilatkozatára utalással az alperes azt rögzítette, hogy a magánszemélyek közti földszerzésekben lehet szerepe a II. rendű felperesnek. Ezen túl az adás egésze arra utalt, hogy azokban a földszerzésekben, amelyekben a gazdák szerint strómanok vesznek részt ... érdekében eljárva, a cégeiben vezető tisztséget betöltő II. rendű felperesnek is szerepe van. Az alperesnek kellett volna bizonyítania a perben, hogy jogszabálysértő, jogszabály megkerülésével lebonyolított földvásárlásokban működött közre a II. rendű felperes, ezt azonban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a beszerzett bizonyítékok nem támasztják alá. Nem alkalmas erre a **tanú1** től származó feljelentése, hiszen a feljelentés nem utalt a II. rendű felperes személyére, házastársát nevezi meg földvásárlásra megbízott személyként. Az etikai bizottsági eljárás és annak marasztaló határozatával összefüggésben utalt a 65.P.21.506/2017. számon folyamatban volt eljárásban hozott ítélet indokaira, amellyel a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.119/2018/3/II. szám alatti ítélete szerint egyetértett. Az alperes úgy tünteti fel egy nevét nem vállaló anonim gazda nyilatkozatával megerősítve a II. rendű felperest, mint aki kamarai vezető tisztségét, érdekképviselői funkcióját használja fel olyan gazdasági érdekek képviselőjére, amelyből haszna származhat. Ez a közlés kétségtelenül tényekkel alá nem támasztott, II. rendű felperes társadalmi megítélését azonban jelentékenyen hátrányosan befolyásoló közlés, ezért jogsértő jellegét állapította meg a bíróság.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az I. rendű felperest érintő tényállást valóban nem tartalmazott a cikk. Az alperes nyelvtani értelmezése helytálló lehetne, ha az írás, illetve a riport nem említette volna minden alkalommal, mintegy állandó jelzőként az I. rendű felperest, mint a II. rendű felperes törvénytelen ügyletekben részt vett személy fiát. Ezzel a folyamatos „összeboronálással” azt juttatta kifejezésre az adás, hogy a földmutyihoz az I. rendű felperesnek is köze van, ő is hozzátartozik ehhez a holdudvarhoz, ő is részt vett benne, ha nem is tevékenyen, de segédkezett a jogsértő módon lebonyolított földek megvásárlásában, vagy legalábbis ebből előnye származik. Ezen bujtatott utalásokkal az I. rendű felperes antikorrupciós tevékenységét szembeállította egy jogsértőként jellemzett és a felperes családjához jogsértő módon kötött ügyletekkel. Ez a szembeállítás kizárólag azt a célt szolgálta, hogy I. rendű felperest úgy tüntesse fel, mint aki más tevékenységet mutat magáról politikusként, mint amilyen tevékenységet saját érdekében végez, ami jogsértővé teszi a közlést. Felhívta a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a), b), c), d) pontját. A sérelemdíjjal összefüggésben felhívta a Ptk. 2:52. § (1), (2) és (3) bekezdését. Rámutatott, a felperesek sérelemdíj iránti igénye alapos volt. Az I. rendű felperes javára kisebb mértékű sérelemdíjat ítélt meg, mivel a tartalom közvetett volt, a burkolt utalások személyét illető konkrét megfogalmazás nélkül kisebb mértékű hátrányt okozott. Az I. rendű felperest politikusi tevékenysége körében tágabb tűrési kötelezettség is terheli.

Kiemelte, az állami földszerzésekről, az esetleges visszaélésekről a sajtónak kötelessége beszámolni, ha adott esetben politikust vagy kamarai elnököket érintenek az ügyletek. Azonban az érintetteknek is joguk, hogy alapot nélkülöző valótlan tények állításával, híreszteléssel vagy valóság hamis színben feltüntetésével a társadalmi megítélésük hátrányos befolyásolására ne kerüljön sor. Mivel az alperes súlyosan elítélendő cselekménnyel, jogsértő földszerzésekben való közreműködéssel alaptalanul hozta összefüggésbe a felpereseket, a sérelemdíj megfizetésére irányuló követelés megalapozott volt. A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést. Ebben azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, elsődlegesen a keresetet utasítsa el. Másodlagosan, amennyiben a felperesek személyiségi jogának megsértése megállapítható, a sérelemdíj mértékét az I. rendű felperes vonatkozásában 50.000 forintra, II. rendű felperes vonatkozásában 100.000 forintra szállítsa le, valamint a felpereseket első- és másodfokú perköltségben marasztalja. Kérte, hogy az ügyvédi munkadíj összegét 32/2003. (VII.22.) IM rendelet 3. § (2), (6) bekezdésében foglaltak alapján állapítsa meg. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről pedig a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 4/A. § (2) bekezdése alapján rendelkezzen. Kérte, hogy a bíróság vegye figyelembe a perköltség megállapítása során az alperes jogi képviselőjének készkiadását, amelyet mérlegeléssel tárgyalásonként 20.000 forintban kért megállapítani.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a keresetnek helyt adó részében megalapozatlan, mivel az alperes nem sértette meg a felperesek személyiségi jogát, illetve a megítélt sérelemdíj mértéke eltúlzott.

Álláspontja szerint kiemelt szerepe van a felperesek személyének. A személyiségi jogvédelem magánjogi eszközeinek értékelése sohasem vonatkoztatható el a történeti, társadalmi helyzettől, nem vonatkoztatható el magától a személyiséget hordozó személytől sem. Az I. rendű felperes országgyűlési képviselő, közszereplő, politikusnak minősül, akinek szabad bírálata a társadalom tagjainak és különösen a sajtónak alapvető joga. A II. rendű felperes a Megyei Szervezetének elnöke, aki közmegbízatása és üzleti kapcsolatai kapcsán személyében szorosan kapcsolódik a ... megyei földszerzésekhez, mint heves közéleti vitákat kiváltó közügyhöz. A kifogásolt közlés egyrészt az elmúlt évek egyik legnagyobb társadalmi érdeklődésére számot tartó közéleti vitához kapcsolódik, amelyeknek tárgya a Nemzeti Földalapba tartozó földrészek hasznosításának

részletes szabályairól szóló 262/2010. (XI.17.) Korm. rendelet alapján lefolytatott földárverések során történt tulajdonszerzések körülményeinek vizsgálata, másrészt az I. rendű felperes azon közéleti szerepvállalásához kapcsolódik, amely során pártja nevében több alkalommal nyilatkozott általa korrupció gyanúsnak minősített kormányzati vagy kormánypárti ügyek vonatkozásában. A felperesek fenti státuszuk és a sérelmezett riport által érintett közügyhöz való kapcsolódásuk révén korlátozott a riporttal szemben szűkebb személyiségvédelemre tarthatnak igényt.

A közéleti szereplőkre, közügyekre vonatkozó sajtóközlemények jogi megítélése, a közügyek vitathatósága a demokratikus társadalom nélkülözhetetlen eleme. Ebből fakadóan a közügyekre vonatkozó ítéletek és vélemények erősebb alkotmányos védelmet élveznek, még akkor is, ha túlzóak és felfokozottak. A véleménynyilvánítás szabadságának oltalma alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó és polemikus stílusban megírt, ámde vékony ténybeli alapokon nyugvó értékítéletek is. Hivatkozott az EJEB ítélkezési gyakorlatára. Ebből, továbbá a magyar bíróságok gyakorlata alapján a közéleti szereplőknek nagyobb türelmet kell tanúsítaniuk kritikai megnyilvánulásokkal szemben is. A bírói gyakorlat még az indokolatlanul bántó, sértő ítélet esetén is lehetőséget ad a nyilatkozat indokolásának bizonyítására, különösen, ha a vita közérdekű kérdéseket érint.

A jóhírnévhez fűződő jog megsértésével összefüggésben rámutatott, két konjunktív feltételen kell alapulnia. Az egyik hamis tényállításnak kell, hogy minősüljön, a másik, hogy objektív módon vizsgálva is sértő legyen. Az új Ptk. kommentárja kifejti, hogy a bíróság azt köteles elsősorban vizsgálni, hogy a sérelmezett magatartás mennyiben járult hozzá ahhoz, hogy a sértett személy társadalmi megítélése kedvezőtlen irányba változzon. Nem elegendő, hogy a sértett személy úgy érezze, a közlés alkalmas a társadalmi megítélés negatív befolyásolására. Objektív mérlegeléssel kell azt vizsgálni, hogy a közlés sértő-e.

A felperesek keresetükben megjelölték, hogy mely tényeket mennyiben tartják valótlannak, azonban azt nem igazolták, hogy a közlések mennyiben járultak hozzá ahhoz, hogy személyük társadalmi megítélése kedvezőtlen irányba változzon. A becsület megsértése szempontjából szintén feltétel a társadalmi megítélés negatív befolyásolására való alkalmasság, valamint a kifejezőmódban indokolatlanul bántó jelleg. Ezen konjunktív tényállási elemekre együttesen igaz, hogy azok megállapíthatósága kizárólag objektív mércék alapján lehetséges. Közéleti vitában a véleménynyilvánítás csak abban az esetben nem élvez alkotmányos védelmet, amennyiben azok az emberi státusz nyilvánvaló és súlyos megsértésében öltenek testet. Az értékítélet csak akkor eredményezheti a jóhírnév sérelmét, ha valótlán tényállításon alapszik. A valóság hamis színben való feltüntetéseként csak abban az esetben értékelhető, amennyiben az önkényes és nem felel meg az észszerű gondolkodásnak, a gyakorlati tapasztalatoknak és a logika szabályainak. Alperes álláspontja szerint egyik eset sem áll fenn, az elsőfokú bíróság ítélete ezért megalapozatlan. A keresetben sérelmezett kijelentések a közéleti vita keretében olyan véleménynyilvánításnak minősülnek, amelyek nem lépik túl a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos határait. A következetes bírói gyakorlat szerint a véleménynyilvánítás önmagában szabad és olyan kiemelkedő alkotmányos jogban ölt testet, amely csak kivételesen indokolt esetben korlátozható. A 36/1994. (VI. 24.) AB határozat szerint védelem illeti meg a véleményt, tekintet nélkül annak tartalmára. Polgári jogi becsület védelmet kizárólag az indokolatlanul sértő, bántó, megalázó, lealázó, lekicsinylő, lealacsonyító véleménynyilvánítás generál. Az indokolatlanság megállapításakor pedig sohasem lehet elvonatkoztatni a körülményektől, a kiváltó közléstől, az élethelyzettől, vagyis, hogy milyen előzmény lehetett a közléssel érintett személy előzetes olyan megnyilvánulása, kihívó magatartása, amely kiváltotta a véleményt. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték és igazságtartalmára tekintettel védi. Nem válik a véleménynyilvánítás jogsértővé pusztán attól, hogy negatív véleményt hordoz. Értékelendő szempont az is, hogyha az érintett

személy előzmény tevékenysége érintette a nyilvánosságot, mivel ilyen esetben élesebben kell tűnni a becsületét, a személyiségét érintő közléseket.

Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben az alperes egyik felperes vonatkozásában sem tüntetett fel valós tényrt hamis színben. Az adás egésze nem utal arra, hogy II. rendű felperesnek szerepe lenne azokban a földvásárlásokban, amelyekben strómanok vesznek részt, sőt a felperesek által csatolt leirat 10. bekezdése kifejezetten azt tartalmazza, hogy a II. rendű felperes nem az állami földárverésekhez kapcsolódik, hanem a magánszemélyek közötti földvételeknél rúg labdába. A riport teljes tartalmát figyelembe véve az átlagnéző részére is jól elkülönülnek a földárverések és a magánszemélyek közötti jogügyletek. A milliárdos földmúti kifejezés egyértelműen kizárólag az állami földárverésekre vonatkozik és ennek kapcsán van megemlítve Azon kijelentés pedig, hogy II. rendű felperes a magánszemélyek közötti ügyletek vonatkozásában rúg labdába olyan következtetés, illetve vélemény, amely az eljárás során igazolt valós tényekből okszerűen levonható és semmilyen módon nem sértő. Az elsőfokú bíróság indokolásával ellentétben tehát kifogásolt riport nem tartalmaz semmilyen utalást arra vonatkozóan, hogy a II. rendű felperes kamarai vezetői tisztségét, érdekképviselési funkcióját használja fel olyan gazdasági érdekek képviselésére, amelyből haszna származhat.

Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben a kifogásolt közlés semmilyen módon nem utal arra, hogy az I. rendű felperesnek a jogsértő ügyletekhez bármilyen köze lenne, vagy ő ... holdudvarához tartozna. Az I. rendű felperest kizárólag a II. rendű felperessel való rokonságával kapcsolatban említette, illetve azért, mert hasonló jellegű közügyekben politikusként rendszeresen ő maga is nyilatkozik. Álláspontja szerint az alperes közlései valós tényeket nem tüntettek fel hamis színben, hanem a közéleti vita keretében olyan véleménynyilvánításnak minősültek, amely nem lépik túl a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos határait, nem sértő, bántó, megalázó, lealázó, lekicsinyló, lealacsonyító, nem önkényes és megfelel az észszerű gondolkodásnak, a gyakorlati tapasztalatoknak és a logika szabályainak, ezáltal nem sértik a felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Azt a közlést, miszerint II. rendű felperes a magánszemélyek közötti földvételeknél rúg labdába, hiszen ő az agrárkamara elnöke, kétséget kizáró módon igazolja a ... elnöke által a ... Országos Etikai Bizottsága részére írt etikai vizsgálatot kezdeményező levél, valamint a levél alapján indított eljárásban hozott ... számú határozat. A határozat megállapította, hogy **II. rendű felperes neve** közreműködött a ...höz kapcsolódó földszerzésekre vonatkozó földbizottsági eljárásokban annak ellenére, hogy az ügyek tárgyilagos megítélése tőle nem volt elvárható. A ... Országos Etikai Bizottságának 2016. július 12-én megtartott üléséről készült jegyzőkönyv a kifogásolt közlések közül igazolja, hogy ... és **II. rendű felperes neve** üzlettársak, hiszen maga **II. rendű felperes neve** ad róla számot, hogy mióta milyen kapcsolatban áll A ... által az iratjegyzék alapján 2. sorszám alatt megküldött újságcikk gyűjtemény is igazolja, hogy a jelen perben kifogásolt valamennyi közlés egy jelentős súlyú, széles körű közérdeklődésre számot tartó közéleti vitához kapcsolódik, amely vita alapját képező földvásárlásokhoz, illetve annak szereplőihez II. rendű felperes közvetlenül kapcsolódik közhatalmi funkciója, valamint ... érdekeltségébe tartozó gazdasági társaságokban betöltött tisztségei miatt. **tanú2** tanúnak a más eljárásban tett vallomása igazolta, hogy a II. rendű felperes milyen módon került kapcsolatba a gazdákkal a helyi földvásárlások során. Ebből a tényből szabadon kialakítható az a vélemény, amelyet a felperesek kifogásolnak. A tanú előadta, hogy rendelkezik olyan dokumentummal, ami igazolja, hogy II. rendű felperes kamarai elnökként is kapcsolatba hozható ... földszerzéseivel. **tanú3** tanúnak más eljárásban beszerzett vallomása igazolta, hogy II. rendű felperes milyen módon került kapcsolatba a gazdákkal a helyi földvásárlásokkal kapcsolatban. A tanú igazolta, hogy a II. rendű felperes kamarai elnökként is kapcsolatba hozható ... földszerzéseivel. A fentiek alapján az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló

bizonyítékokat tévesen, illetve kirívóan okszerűtlenül értékelte, ami alapján megalapozatlanul állapította meg a felperesek személyiségi jogának megsértését akként, hogy az alperes valós tényeket hamis színben tüntetett fel.

A sérelemdíj iránti rendelkezéssel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság által megállapított összeg álláspontja szerint rendkívül eltúlzott. Idézte a Ptk. 2:52. § (3) bekezdését, a Fővárosi Ítéltábla 1/2013. (VI.17.) állásfoglalását, illetve a kialakult bírói gyakorlatot. A fenti jogszabályok, illetőleg bírói gyakorlat alapján a személyiségi jogok megsértése esetén a jogosult sérelemdíj iránti igényének előfeltétele a jogellenes magatartással okozati összefüggésben olyan hátrány bekövetkezése, amelynek csökkentésére vagy kiküszöbölésére a sérelemdíj, mint nem vagyoni kártérítés alkalmas. Erre tekintettel a felpereseknek elő kellett volna adniuk azt, hogy a kért összegű nem vagyoni kártérítés miként és mennyiben alkalmas az őket ért vagyoni hátrány hozzávetőleges kiegyenlítésére. Ezzel szemben a felperesek nem bizonyították, de még elő sem adták, hogy a személyiségi jogsértéssel miért áll arányban a kért sérelemdíj, ezen körülményeket az elsőfokú bíróság indokolása sem tartalmazza.

A fellebbezés részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül [Pp. 253. § (3) bekezdés]. Az elsőfokú bíróság keresetet elutasító rendelkezését a felperesek fellebbezéssel nem támadták, az elsőfokú bíróság ezen ítéleti döntése a Pp. 228. § (3) bekezdés alapján első fokon jogerőre emelkedett. Az elsőfokú bíróság a peres feleket a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási teherről, a bizonyítás sikertelenségének esetleges következményeiről kellően tájékoztatta, a kereset eldöntéséhez szükséges mértékben a bizonyítást lefolytatta, olyan lényeges eljárási szabályt sem sértett, ami a Pp. 252. § (2) bekezdésének alkalmazását indokolná. Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálása szempontjából releváns jogszabályokat felhívta, a tényekből levont következtetései azonban csak részben voltak helytállóak.

Az elsőfokú bíróságnak az irányadó PK 12. számú állásfoglalásra is figyelemmel a közléseket a valós tartalmuk alapján, a szöveg belső összefüggései és a kialakult közfelfogás, az átlagolvasó értelmezése szerint kellett megítélni. Elsődlegesen abban kellett állást foglalni, hogy a cikk sérelmezett részletei az I. és II. rendű felperest valóban érintik-e. Csak ezt követően kell vizsgálni, hogy a közlések tekinthetők-e olyan valótlan tényállításoknak, amelyek sértőek az I. és II. rendű felperesre nézve, vagy a közlések véleménynyilvánításnak minősülnek. Ezután szükséges arról dönteni, hogy a tényállítások valósak-e, azokat az alperes tudta-e bizonyítani, illetve ha a kifogásolt tartalom értékelést is magában foglaló tényállítás, annak van-e olyan ténybeli alapja, amely alapján a logika alapvető szabályainak sérelme nélkül az adott értékelést vagy következtetést is magában foglaló tényállítás megtehető. Figyelemmel kellett lenni továbbá arra, hogy közügyre vonatkozó sajtómegjelenés kapcsán a Ptk. 2:44. §-a értelmében a közügyek szabad megvitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben korlátozhatja. Értékelni kellett a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban és a 3/2014. (IV.18.) AB határozatában foglaltakat, vagyis a közügyre vonatkozó véleménynyilvánítási szabadság kiemelt védelmét is.

Az I. rendű felperes nem vitásan közéleti szereplő, az eljárás tárgyát képező kijelentések az I. rendű felperes politikai, antikorrupciós tevékenységének hitelességét érintik, ebben a körben pedig az I. rendű felperest a Ptk. 2:44. § és a 7/2014. (III.7.) AB határozat, továbbá a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatra figyelemmel a legtágabb tűrési kötelezettség terheli. Kétségtelen, hogy a cikk számos esetben említi az I. rendű felperes nevét, ez azonban nem elégséges annak megállapításához, hogy a sérelmezett közlés egyben az I. rendű felperesre vonatkozott.

A cikk és a műsor belső összefüggéseinek vizsgálata alapján az állapítható meg, hogy jelen esetben a sérelmezett médiatartalmakban az alperes nem állította, hogy I. rendű felperes családi kapcsolatait felhasználva segédkezett a jogszabályok megkerülésével lebonyolított földvásárlásokban ... megyében. A cikk és a ... oldalon elérhető, napján közzétett műsorszám az olvasó számára áttételesen sem közli, hogy a földárverésekben az I. rendű felperes közreműködött, a földszerzésekben való közreműködést II. rendű felperessel kapcsolatban fejezi ki. Az I. rendű felperes neve nem a földszerzésekben való érintettsége, hanem a rokonai kapcsolatainak meghatározásaként és korrupciót feltárni igyekvő politikai szerepvállalásával összefüggésben szerepel. A cikk szerzője az I. rendű felperes témával kapcsolatos megszólalását az érintettektől elhatárolva hozta nyilvánosságra. Az „érintettek” szó használata és az I. rendű felperes családi kapcsolatainak feltárása a cikk és a műsor alapján az olvasó és néző számára sem elegendő azon következtetés levonására, hogy az I. rendű felperes a kifogásolt ügyekben segédkezett. Az írás és a műsor azt a kérdést veti fel, hogy a korrupció ellen felszólaló politikus ebben az ügyben milyen lépéseket tervez. Mivel a médiatartalmak közléseiből a földügyletekkel kapcsolatos állítások érintettjeinek köre jól körülhatárolható, az I. rendű felperes személyes érintettsége a ... holdudvarához tartozással összefüggésben sem állapítható meg.

Téves azonban az alperes azon fellebbezési érvelése, hogy a cikk II. rendű felperessel összefüggésben sem tartalmaz valótlan és sértő tényállítást. Az írás lényege a földárveréseken történő visszaélés, amit a cikk közlései szerint ... strómanjain keresztül valósít meg. A II. rendű felperest, mint a megyei agrárkamara elnökét és ... üzlettársaként nevezi meg, a cikk első mondatai pedig akként fogalmazzák, hogy a báró és üzlettársai járnak jól azzal, hogy strómanokon keresztül több száz milliós értékben licitálnak a területekre, ezzel az olvasó számára II. rendű felperest és agrárkamarai tisztségét az állami földárverésekhez valamint az ezzel összefüggő visszaélésekhez kapcsolja. Az átlagosan tájékozott olvasó az állami földek megszerzése és a magánszemélyektől vásárolni kívánt földekkel kapcsolatos visszaélések között nem tesz különbséget, az agrárkamara ezzel kapcsolatos kötelezettségeivel sincs feltétlenül tisztában. A „labdába rúg” kifejezés pedig a II. rendű felperes közreműködő tevékenységét hangsúlyozza, aminek a lehetőségét a cikk szerint az teremti meg, hogy a II. rendű felperes a ... elnöke. Helyes ezért az elsőfokú bíróság által azon ítéletben elfoglalt álláspont, hogy a cikk valós mondanivalója szerint a II. rendű felperes tisztségét felhasználva közreműködött a jogszabályok megkerülésével lebonyolított földvásárlásokban.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helytállóan értékelve vonta le azt a következtetést is, hogy a közlés valóságtartalmát alperes a perben nem igazolta. **tanú3** vallomását tartalmazó 122.P.21.201/2017/33. számú tárgyalási jegyzőkönyv szerint a tanú azt adta elő, hogy a II. rendű felperessel szemben kamarai etikai vizsgálat indult, mert olyan ügyekben hozott döntést, ahol az őt alkalmazó cég tulajdonosa vásárolt földet, az etikai bizottság ezekben az ügyekben II. rendű felperest elmarasztaló határozatot hozott. Kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a strómanokon keresztül az állami földárveréseken történetekkel kapcsolatban a II. rendű felperessel szemben eljárás nem volt. **tanú2** tanú 122.P.21.201/2017. ügyszám alatt folyamatban volt perben a 44. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben előadta, hogy a II. rendű felperes olyan földügyleteket írt alá, ami a cégnek kedvező, de a folyamatban volt etikai eljárás részleteiről, II. rendű felperes érintettségéről nem rendelkezett tudomással. Ekként az alperes fellebbezésével ellentétben a tanúvallomások a II. rendű felperes földszerzésekben való közreműködését nem igazolták. Az iratok között rendelkezésre állt a ... Országos Etikai Bizottságának ... számú határozata. A határozat szerint a II. rendű felperes úgy vett részt a földbizottság határozatának meghozatalában a ..., ..., a ..., ..., ..., ... helyrajzi számú ingatlanokkal kapcsolatban az eljárásban, hogy tőle az ügyek tárgyilagos megítélése a ... folyamatszabályozó eljárás 9. pontja rendelkezései szerint nem volt elvárható. Rendelkezésre állt a

... Országos Etikai Bizottságának 2016. július 12-én felvett jegyzőkönyve. Ebből kétségmentesen megállapítható (4. oldal), hogy a vizsgált esetek közül 7 esetben szerepelt a ... nyomtatványon a II. rendű felperes aláírása, ebből a 7 esetből 1 alkalommal szerezte meg a föld tulajdonjogát ..., további 6 esetben az ugyanarra a földre elővásárlási joggal rendelkező személy. Az érintett ügyekben a határozatát a bizottság egyhangúlag hozta meg, a II. rendű felperes szavazatának a határozathozatalra jelentős befolyása nem volt, az etikai bizottság az eljárás eredményeként intézkedésre ezért II. rendű felperessel szemben nem tett javaslatot. Az alperes állításával ellentétben ekként ezen bizonyítékok a strómanokon keresztül, a jogszabály megkerülésével történő földszerzés agrárkamrai tisztséggel való visszaélés útján történő megvalósítását nem támasztják alá. Nem tanúsítja ezt **tanú1** által 2016. augusztus 25. napján tett feljelentése sem, abban a II. rendű felperes ilyen tevékenységről szó sem esik.

Nem vitatható, hogy a II. rendű felperes a betöltött agrárkamrai tisztsége I. rendű felpereshez fűződő rokonai viszonya, I. rendű felperes politikai tevékenysége miatt a cikk által tárgyalt ügygel kapcsolatban szintén közéleti szereplőnek tekinthető, az állami földárverésekkel kapcsolatos visszaélések feltárása egyben közéleti vita tárgyát képezi, ami akkor is a szólásszabadság védelme alatt áll, ha a kijelentés utóbb valótlannak bizonyul.

A 13/2014. (IV.18.) AB határozat [41] bekezdése és a 7/2014. (III.7.) AB határozat [17], [35] bekezdései alapján az utóbb hamisnak bizonyult tényállítások tekintetében a véleménynyilvánítás védelmének alkotmányos határát az képezi, ha a sajtószerv tudta, hogy a közlés valótlán, illetve elmulasztotta a foglalkozása körében elvárható körütekintést. A tényállítások valóságtartalmán túl ezért az elsőfokú bíróságnak azt is vizsgálnia kellett, hogy elvárható, hogy a közérdekű közlések megvitatása során alperes az ilyen súlyú állításokat megfelelő objektivitással és kritikával kezelje, a 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (3) bekezdés tiszteletben tartására törekedve a létező álláspontokat bemutassa, több forrásból kísérelje meg ellenőrizni az információkat, de legalább az érintettet nyilatkoztassa, a témával kapcsolatos nyilatkozatát figyelembe vegye. Az alperes a sajtótól elvárható gondosságnak ezt a minimális szintjét sem tanúsította. A ... Kft., a ... Zrt., a ... Zrt. cégnyilvántartási adatai az alperes rendelkezésére álltak, az ebben foglalt tények ellenére állította a cikkben a II. rendű felperes üzletlársi mivoltát, holott II. rendű felperes üzletrésszel nem rendelkezik. A 2016. augusztus 25. napján megtett feljelentésben sérelmezett cselekmények, a gazdák által sérelmezett földszerzések és a ... Országos Etikai Bizottságának ... számú határozata közötti összefüggés hiányát meg sem kísérelte feltárni, ekként a büntetőeljárást is generáló ... megyei földszerzésekről, ebben II. rendű felperes szerepéről felróhatóan és tévesen tájékoztatta a nyilvánosságot, eljárása az Smtv. 10. § és 4. § (3) bekezdésében foglaltaknak sem felelt meg.

Az elsőfokú bíróság helytállóan alkalmazta a jogsértéssel összefüggésben a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a), c) és d) pontjaiban foglaltakat, a fellebbezés az elsőfokú bíróság által meghatározott sérelemdíj összegének leszállítására sem adott kellő okot. A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerint ennek meghatározásakor figyelemmel kell lenni a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre, valamint a környezetre gyakorolt hatására. A jogsértés a felperes agrárkamrai tisztségét érintette, ezzel kapcsolatos sértő és valótlán tényállítások nyilvánvalóan sértik a II. rendű felperes hitelességét, társadalmi megbecsülését. Ekként az elsőfokú bíróság által meghatározott 300.000 forint összegű sérelemdíj leszállítására jogszabályi lehetőség nem volt.

A fent kifejtett indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján részben megváltoztatta és az I. rendű felperes keresetét elutasította. Az I. rendű felperes pervesztességére

tekintettel a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes I. rendű felperesnek teljesítendő perköltségfizetési kötelezettségét mellőzte, illetékfizetési kötelezettségét 36.000 forintra leszállította. Kötelezte az I. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 38.100 forint perköltséget és térítsen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására 36.000 forint illetéket. Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban az alperes I. rendű felperessel szemben pernyertes, II. rendű felperest illetően pervesztes. Az ítélet tábla a perköltség megfizetésére ennek megfelelően a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján akként kötelezte a feleket, hogy az I. rendű felperes az alperesnek 19.050 forint, az alperes a II. rendű felperesnek 15.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére köteles, míg a le nem rótt fellebbezési illetékből pervesztességükre tekintettel az I. rendű felperes 48.000 forintot, az alperes 48.000 forint fellebbezési illetéket köteles megfizetni. Az ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (4) bekezdése alapján határozta meg azzal, hogy a másodfokú eljárás során alperesnek utazással felmerült készkiadása nem volt.

Budapest, 2019. szeptember 24.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

. Horváth Andrea s.k.
bíró